

Mag ik u vragen,

als de Heer ons werkelijk bijstaat, waarom overkomt ons dit allemaal?

Deze zin is een zin uit de conversatie die een jongeman had met een engel van de Heer? Het is in de twaalfde eeuw v.Chr. Deze jongeman maakt deel uit van het volk Israël, hij behoort tot de stam van Manasse. Hij is de jongste zoon in zijn gezin. Hij groeit op in een moeilijke tijd. Al jaren achtereen als de gewassen klaar staan op de velden om te oogsten, al jaren achtereen komen dan de omliggende woestijnvolken, de Midjanieten en de Amelekieten en nog andere volken, en als ze komen, dan vernietigen ze de oogst.

Rechters 6

Niets lieten ze voor de Israëlieten over om van te leven, nog geen schaap, geen rund en geen ezel...

De situatie is uitzichtloos. Het volk van God lijdt honger in het land van 'melk en honing'. En deze jongeman heeft van zijn ouders en van zijn opa en oma de verhalen gehoord. Hij heeft gehoord hoe God het volk Israël bevrijd heeft uit Egypte. Hoe Hij hen geleid heeft door de woestijn. Hoe onder leiding van Jozua het volk het land Kanaän is binnengetrokken. Het beloofde land. Zijn ouders, zijn opa en oma, zij hebben verhalen verteld over de Heer. Zij hebben verteld dat de Heer wonderen heeft gedaan. Maar deze jongeman is van een andere generatie, hij heeft dit niet zelf meegemaakt. Hij kent de verhalen. Maar de realiteit is dat hij honger heeft en bang is dat de woestijnvolken opnieuw binnenvallen.

De laatste keer dat de Midjanieten de oogst hadden verwoest hadden de oudsten van het volk de Heer om hulp geroepen. En de Heer zond een profeet. En de profeet had namens de Heer gesproken:

Rechters 6

'Dit zegt de HEER, de God van Israël: Ik ben het die jullie uit Egypte heeft geleid, ik heb jullie verlost uit de slavernij. ⁹Ik heb jullie bevrijd uit de greep van de Egyptenaren en van de volken die jullie hier bedreigden; die heb ik voor jullie weggejaagd en ik heb jullie hun land gegeven.¹⁰En ik heb jullie gezegd: Ook al wonen jullie nu in het land van de Amorieten, hun goden mogen jullie niet vereren want ik, de HEER, ben jullie God. Maar jullie hebben niet geluisterd naar wat ik zei.'

God beantwoordt hun gebed. Ik weet niet of ze erg blij waren met dit antwoord. Het volk had, teneinde raad, de Heer te hulp geroepen.

Maar is dit hulp?

De profeet legt namens de Heer, de God van Israël uit dat het volk ongehoorzaam is geweest: *'jullie hebben niet geluisterd'*

De Israëlieten zijn de Goden van de Amorieten gaan vereren.

Ze hebben hun God, JHWH, de Heer, verwaarloosd. *'jullie hebben niet geluisterd'*

Nergens lees je dat na het spreken van deze profeet het volk terugkeerde naar de Heer...Nergens lees je dat ze stopten met het vereren van Goden van andere volken...

Blijkbaar waren ze niet overtuigd. Misschien twijfelden ze aan de woorden van deze profeet. Zou dit de waarheid zijn? Zou dit werkelijk de God van Israël zijn die spreekt? Zou deze profeet dit misschien zelf verzinnen?

En dan stuurt de Heer een engel. In plaats van door een profeet tot de menigte te spreken, kiest de Heer ervoor om heel direct tot één persoon te richten. De engel bezoekt 'onze' jongeman.

De jongeman is juist tarwe aan het dorsen, hij deed dat op een verborgen plek, in een wijnpers, zodat de Midjanieten het niet zouden zien. Ik kan me voorstellen dat hij heel alert is. Bang dat hij ontdekt zou worden.

Rechters 6

¹²De engel van de HEER vertoonde zich aan hem en zei: 'De HEER zij met je, dappere krijgsman.'

¹³'Mag ik u vragen,' antwoordde Gideon, 'als de HEER ons werkelijk bijstaat, waarom overkomt dit ons dan allemaal? Waar blijft hij dan met zijn wonderbaarlijke daden, waarover onze voorouders hebben verteld? Uit Egypte heeft hij ze geleid, zeiden ze toch? Nu trekt hij zich in elk geval niets van ons aan en zijn we overgeleverd aan de Midjanieten!'

¹⁴Toen wendde de HEER zich tot Gideon en zei: 'Toon je moed en bevrijd Israël, dat is mijn opdracht.'

Een mooi gesprek. Een eerlijk gesprek. De engel van de Heer begint met een mededeling: 'de Heer zij met je met je, dappere krijgsman'.

Je denkt misschien dat je alleen bent, maar ik zeg je, 'de Heer is met je'.

En Gideon is eerlijk: 'Mag ik u vragen, als de Heer ons bijstaat waarom overkomt dit ons dan allemaal? We zijn overgeleverd aan de Midjanieten!'

De engel gaat niet echt in op de vraag van Gideon. Hij gaat niet mee met het gejammer van Gideon: 'Toon je moed en bevrijd Israël, dat is mijn opdracht.' Het gesprek gaat verder...

Rechters 6

¹⁵'Mag ik u vragen,' antwoordde Gideon, 'hoe zou ik Israël kunnen bevrijden? Mijn familie heeft in onze stam, Manasse, niets in te brengen, en ikzelf ben de jongste van de familie.'¹⁶De HEER antwoordde: 'Dat kun je omdat ik je bijsta. Je zult de Midjanieten verslaan alsof je met niet meer dan één man te doen had.'

Prachtig. 'Hoe kan ik Israel bevrijden?' zegt Gideon. En de Heer zegt zoiets als: 'dat kun jij ook niet, maar Ik wel!' 'Samen kunnen we dat wel'

En Gideon raakt langzaam overtuigd, wat zou dat fantastisch zijn om verlost te zijn van die woestijnvolken die steeds de oogst verwoesten.

Rechters 6

¹⁷Toen zei Gideon: 'Heer, als ú het bent die tot mij spreekt en ik uw gunst geniet, geef me dan een teken.'¹⁸Gaat u vooral niet weg, ik wil iets halen om u aan te bieden.' 'Goed,' antwoordde de HEER, 'ik blijf hier totdat je terugkomt.'

Gideon wil een teken. Hij wil zeker weten dat hij met de God van Israël, met de God van zijn voorouders te maken heeft. En de Heer gaat hierin mee.

De Heer begrijpt blijkbaar de twijfel van Gideon. Gideon maakt een geitebokje klaar en hij bakte wat brood. Hij bracht de maaltijd naar de persoon met wie hij had gesproken. Dan gebeurt er iets bovennatuurlijks:

Rechters 6

²¹Toen raakte de engel van de HEER met het uiteinde van zijn staf het voedsel aan en meteen laaide er een vuur uit het rotsblok op dat het vlees en de broden verteerde. Tegelijk was ook de engel van de HEER verdwenen.²²Toen begreep Gideon dat het een engel van de HEER was geweest, en hij riep uit: 'Nee, HEER! Nee, mijn God! Ik heb oog in oog gestaan met een engel van de HEER!'²³Maar de HEER stelde hem gerust: 'Je hoeft niet bang te zijn, je zult niet sterven.'²⁴Gideon bouwde op die plek een altaar voor de HEER, en noemde het 'De HEER geeft rust'.

Gideon is overtuigd. Hij begrijpt dat hij met een engel van de Heer heeft gesproken.

Rechters 6

²⁵*Diezelfde nacht zei de HEER tegen Gideon: 'Neem de stier van je vader, dat prachtbeest dat nu al zeven jaar gespaard is. Sloop het altaar dat je vader voor Baäl heeft opgericht en hak de Asjerapaal die ernaast staat om.*

²⁶*Bouw voor de HEER, je God, een altaar op het hoogste punt van het ommuurde terrein, zoals het hoort. Maak met het hout van de omgehakte Asjerapaal een vuur om de stier te offeren.'* ²⁷*Gideon nam tien van zijn knechten mee en deed wat de HEER hem had opgedragen. Uit vrees voor zijn familie en stadsgenoten durfde hij het niet overdag te doen, daarom deed hij het 's nachts.*

- Dit is één van de verhalen in de Bijbel die mij als kleine jongen al aanspraken.-

U weet waarschijnlijk hoe het verder gaat. Gideon roept een leger bijeen om de Midjanieten en de Amelekieten te verslaan: 32 000 man.

Dan beproeft Gideon de Heer opnieuw. *Is het echt uw wil Heer dat door mij toedoen Israel bevrijd wordt.* Tot twee keer toe legt hij een schapenvacht klaar, de ene keer is de vacht vochtig en de grond droog, de andere keer precies omgekeerd. Dan vraagt de Heer aan Gideon om zijn leger te verkleinen. Iedereen die bang is mag naar huis. Er bleven 10 000 man over.

Dit vindt de Heer nog te veel. God wil dat het duidelijk is dat het de overwinning niet op eigen kracht behaald is. Uiteindelijk blijven er 300 mannen over.

Gideon volgt de instructies van de Heer. Hij hoeft niet eens te vechten. Ze blazen de ramshoorn, ze branden hun fakkels en sloegen hun kruiken kapot. De vijand raakt in paniek en ze nemen het zwaard tegen elkaar op en ze slaan op de vlucht.

- En als kleine jongen zag ik dat voor me. Prachtig hoe de kleine minderheid een machtig leger versloeg. –

Toen ik van de week dit verhaal opnieuw bestudeerde vielen me een paar dingen op. Zaken die ik als kleine jongen niet zo zag. En die wil ik graag benoemen.

1) Dit verhaal is het verhaal van een volk dat afgoden gaat dienen. Het eerste wat Gideon moet doen van de Heer is het altaar voor Baal vernietigen en de Asjerapaal omhakken.

2) Dit verhaal gaat over het 'loslaten van een slachtofferrol'

Gideon begint even te jammeren: *hoe kan dit ons toch allemaal overkomen...* En de Heer zegt: Toon moed en bevrijdt Israël.

Kom op, doe wat ik van je vraag!

3) Dit verhaal gaat over een besef dat wij geen wonderen kunnen doen. (over 'samen met God overwinningen behalen')

Hoe zou ik Israël kunnen bevrijden? Gideon benoemt zijn beperkingen. *'Dat kun je omdat ik je bijsta'* zegt de Heer.

Je bent een dappere strijder, als je in je zwakte, je laat helpen door mij.

Misschien heeft wil God vandaag ook tot ons spreken door deze geschiedenis? Ik ken jouw leven onvoldoende. Het kan zijn dat de Heer vanochtend tot jou spreekt zoals ik ook het gevoel had dat hij tegen mij sprak. Er ligt hier een kans.

1) Misschien zijn er afgoden in je leven?

Alles kan een afgod zijn. Alles waar jij je hoop op vestigt als bron van geluk en voorziening, buiten God, is een afgod.

Vertrouw je de Heer?

Staat God op de eerste plaats?

-Vertrouw je Hem voor je toekomst of vertrouw je op je werkgever of op je pensioen of op je bankrekening?

-Wat doe jij als je te onvoldaan, ongelukkig of teneergeslagen voelt? Waar haal jij je troost?

De engel van de Heer zei tegen Gideon: *'de Heer zij met je'*

Stel je vertrouwen op de Heer!

En alles wat belangrijker is dan de Heer, dat zou je *een afgod* kunnen noemen in je leven. God wil je behoeden voor de teleurstelling, afgoden kunnen niet voorzien in de behoeften van je ziel.

2) Misschien zit je in de slachtofferrol: 'waarom is dit me overkomen?'

De Heer zegt: Toon moed en stem in met mijn instructies.

Bevrijdt Israël, heb oog voor de mensen om je heen.

Soms lopen de dingen anders dan verwacht.

vb.

Toen ik voorganger van Jefta werd, had ik één groot succesverhaal in gedachten. Een grote bloeiende gemeente, vreugde, eenheid, passie, harmonie. Maar er zijn moeilijke jaren geweest.

Ik denk dat de Heer tegen mij zegt: *'Kom op Hans, vraag je niet af waarom je dit allemaal is overkomen, Toon moed, heb oog voor de mensen om je heen, luister naar mijn instructies'*

3) Hoe zou ik Israël kunnen bevrijden?

Misschien daagt de Heer je uit. Misschien is er een gebied, een terrein wat te groot is voor je menselijke talent, waarin je alleen samen met God overwinningen kunt behalen. Een gebied wat te maken heeft met liefde voor je medemens.

'Dat kun je omdat ik je bijsta' zegt de Heer.

Je bent een dappere strijder, als je in je zwakte, je laat helpen door mij.

AMEN